

Barendrecht

Contactblad

Nº 146 Jaargang 2016/2

Het geheugen van Barendrecht

Nog altijd
even ambachtelijk

DE **Weypoort**
DICK SCHUMACHER

Kaasspecialzaak De Weypoort
Middenbaan 87
telefoon: 0180 - 61 29 29
www.deweypoort.nl

Velo Beheer BV

Postbus 27
2990 AA Barendrecht

Voordijk 275
2992 AL Barendrecht

Kraima
Middenbaan 81 Barendrecht
Tel. 0180 612059

Dimago® is ons exclusieve merk lak- en muurverf. Onze verf (ook de grondverf) is te mengen in maar liefst 1950 kleuren. Verkrijgbaar in diverse glansgraden, waarbij dimago® zijdegans ook in een watergedragen kwaliteit verkrijgbaar is.

Riba

Dorpsstraat 129, 2992 BD Barendrecht,
Tel.: 0180 - 61 33 46, www.ribadetail.nl

Plezierig zaken doen met Berkman!

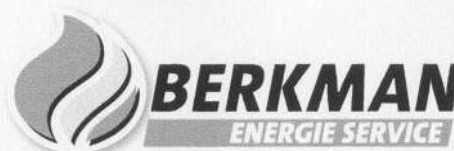
Een familiebedrijf dat 100 jaar bestaat. Zeker in de huidige snelle wereld lijkt dat een prestatie die niet meer van deze tijd is.

Momenteel behoort Berkman Energie Service tot één van de grotere onafhankelijke leveranciers van brandstoffen en smeermiddelen in Nederland. Zaken doen met Berkman Energie Service betekent betrouwbaarheid, duidelijkheid, maar vooral op een plezierige manier zaken doen met elkaar.

Plezierig zaken doen betekent voor ons:

Wat maakt ons bedrijf voor u plezierig? De medewerkers, de producten, de prijzen? Woorden alleen zijn hierbij onvoldoende. Maak persoonlijk kennis met ons en ervaar voor uzelf de plezierige sfeer en duidelijke cultuur van Berkman Energie Service!

- Maatwerk leveren
- Weten wie onze klanten zijn
- Onze jarenlange kennis en ervaring aan u beschikbaar stellen
- Dag en nacht bereikbaar zijn
- Kwaliteitsproducten tegen concurrerende prijzen
- Duidelijke afspraken zonder kleine lettertjes

Berkman Energie Service B.V. • Tuindersweg 34 • 2991 LR Barendrecht • 0180-643643

Het brood van
Bakkerij Pot is
net zo'n feest

In de luxe
winkels van
bakkerij Pot
vindt u een zeer
groot assorti-
ment, iedere
dag versgebak-
ken broodsoor-
ten. Voor u
zeker aanleiding
genoeg de win-
kel vol lekkernijen
te bezoeken.

bakkerij pot

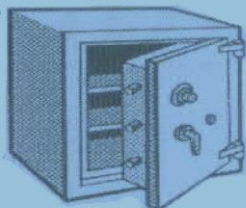
Bakkerij: Singel 29 - 2992 BN
Barendrecht Tel.: 0180 - 613 356

Filialen:

Onderlangs 15 Barendrecht
Tel.: 0180 - 612 043

NIEUWE EN OCCASION BRANDKASTEN

RECHTSTREEKS UIT EIGEN FABRIEK!
CA. 500 STUKS
OP VOORRAAD

BRANDKASTENFABRIEK
N.A. VAN DEN HOVEN & ZN. B.V.
WWW.VDHSAFES.NL / TEL. 0180-612988

hét adres voor **tanken wassen** **shoppen**

**aanhangwagen
verhuur**

ziedewij
pitstop van Barendrecht

Middelweg 3 - Barendrecht

VIJFVINKEL

SCHOENEN

Middenbaan 98 • 2991 CT Barendrecht
Tel. 0180 - 613 221 • Fax 0180 - 611 314

Dorpsstraat 141 • 2992 BD Barendrecht • tel: 0180-612130
www.diggels-eetcafe.nl

Van der Linden

**Internationaal Transport
Agrarisch Loonbedrijf
Garagebedrijf**

Koedood 27 Barendrecht Tel. (0180) 612911 Fax (0180) 620391

Automobielbedrijf M. Vogelaar

Onderhoud - reparaties - verkoop automobielen
APK keuringen

v.d. Meulenstraat 6 - 2992 KM Barendrecht
Telefoon 0180 - 394666

KTV • hi-fi • video

Gloeilampen • tl-

buizen

vof
Veenelektronika
ONDERLANGS 1 BARENDRECHT
TELEFOON (0180) 69 00 50

Bespaar tot 50%
op uw **ICT** en **telefonie** met

 DIGISOURCE
UW DIGITALE BRON!

BEHEER

TELEFONIE

CONNECTIVITEIT

CLOUD

DIGISOLAR

Bel **088 3 444 777** of ga naar **digisource.nl**
en ontvang gratis een vrijblijvende offerte

paul casteleijn
HOVENIERS ^{B V}

Noldijk 126 2991 VL Barendrecht
Tel. 078-6771123 Fax.078-6771118
www.paulcasteleijn.nl

**Aannemers van grond-,
weg- en
waterbouwkundige
werken**

Barendrecht - Tel. (0180) 61 35 22 - Fax (0180) 61 91 60
Postadres: Postbus 6 - 2990 AA Barendrecht

kiwa

Contactblad

Inhoudsopgave

	Van de redactie	2
	Verenigingsnieuws	2
<i>Maike Roomer-van Roosmalen</i>	Succesvolle taxatiedag kunst en antiek	3
<i>Wim de Regt en Roelof Roomer</i>	Klanten weten De Fietsenmakerij te vinden	4
<i>Kees van den Heuvel</i>	De dokter van toen, een aanvulling	6
<i>C.D. van der Hoek †</i>	Uit het grijs verleden	7
<i>Arco van der Lee</i>	Website over Barendrechtse bedrijven	11
<i>Roelof Roomer</i>	Uitrusten op een terras na een lange fietstocht	11
<i>Maike Roomer-van Roosmalen</i>	Zoekplaatje	14
<i>Maike Bakker</i>	De olieman van de automaat	15

Colofon

Het Contactblad is een uitgave van de Historische Vereniging Barendrecht en verschijnt vier maal per jaar. Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan met bronvermelding.

Redactie: J.E.J. Blinde jr., R.J. Roomer en mevr. M. Roomer-van Roosmalen

e-mail: contactblad@historischbarendrecht.nl

Druk: Goud PrintCenter, Alblasserdam

Sluitingsdatum inlevering kopij voor het volgende nummer: 31 augustus 2016

ISSN 0169-5460

Ledenadministratie

Voor aanmelding voor en opzegging van het lidmaatschap alsmede voor het doorgeven van een adreswijziging gelieve u contact op te nemen met de ledenadministratie:

Mw. N. Verschoor

e-mail: info@historischbarendrecht.nl

De contributie bedraagt € 17,50 per jaar. Een extra bijdrage is altijd welkom.

Op de voorplaat

Oliekannen (foto: Roroba)

Van de redactie

Voor u ligt alweer het tweede Contactblad van dit jaar. De schoolexamens zijn achter de rug, bij velen kan de vlag uit en gaat de vakantieperiode van 2016 beginnen. Ook bij de Historische Vereniging Barendrecht nemen we deze periode rust en zijn we in de maanden juli en augustus gesloten. Echter, een grote gebeurtenis werpt haar schaduw vooruit. Een aantal leden is al enthousiast bezig met de voorbereiding van de viering van ons 40-jarig jubileum later dit jaar.

Het Contactblad is weer gevuld met verschillende facetten van de Barendrechtse historie. Een verslag van het bezoek aan de Fietsenmakerij van Ad van Nielen, reacties op het zoekplaatje van de vorige keer en ook weer een nieuw zoekplaatje, een historisch artikel over de “Olieman”, een artikel over de website van Barendrechtse bedrijven, verenigingsnieuws een “toevallige” ontmoeting met een oud-Barendrechter en nog veel meer zaken. Alle reden dus om weer te genieten van uitgave 146 van ons Contactblad.

Toch meent de redactie dat we geenszins aanleiding hebben om achterover te gaan leunen. Eén zaak in het bijzonder baart ons grote zorgen voor de toekomst: het geringe aantal mensen dat ons regelmatig van kopij voorziet. Wat men in de meeste verenigingen ziet (het is een kleine kern die altijd het werk moet opknappen), zien we ook bij ons. Een vast groepje leden, met soms een buitenstaander, levert de artikelen voor het Contactblad. Zo langzamerhand is dat aantal echter wel erg klein geworden. Het zal bij de lezer geen opzien baren dat daarmee de continuïteit van het blad gevaar loopt. Wat wij als redactie daaraan wensen te doen? Actief wegen bewandelen om ons een grotere kring van schrijvers te bezorgen. Naast de gebruikelijke aansporing aan de leden ook aan de lezers vragen vooral niet te aarzelen hun pennenvruchten over de Barendrechtse geschiedenis aan het papier toe te vertrouwen.

Wij wensen u een prettige vakantie en veel leesplezier

Verenigingsnieuws

Afdeling Barendrecht van vroeger op ansicht, foto en film

Via Ton Blinde ontvingen we van de heer en mevrouw Plooster filmopnames, gemaakt tijdens een rondrit langs projecten in Carnisselande. De films zijn gemaakt in januari 1999 toen deze nieuwbouwwijk “in ontwikkeling” was. Ted van Dongen heeft hiervan een dvd samengesteld. Hierop is te zien hoe deze omgeving veranderde van weiland en landbouwgebied naar een nieuwe woonwijk. Bijna tegelijkertijd verscheen de vernieuwde dvd “Barendrecht 70 jaar bevrijding met expositie”. Ook is de complete dvd over de geschiedenis van de post in Barendrecht opnieuw bewerkt. De dvd's zijn nu voor verkoop beschikbaar.

Activiteiten rond het 40-jarig bestaan van de HVB

De Historische Vereniging Barendrecht, opgericht op 13 december 1976, viert dit jaar haar 40-jarig bestaan. Er zijn rond deze datum een aantal activiteiten gepland waaronder het uitbrengen van een nieuwe dvd. De werkgroep is hiervoor al een paar maal bijeen geweest. Later meer hierover.

Het Contactblad digitaal ontvangen?

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 19 april jl. is een voorstel om de contributie met ingang van het verenigingsjaar 2017 te verhogen, afgewezen. De vergadering heeft het bestuur als alternatief het idee aangedragen om het Contactblad in digitale vorm aan te bieden, uiteraard uitsluitend aan leden die dat wensen. Op deze wijze zou op de kosten van het drukken en – in het geval van buiten Barendrecht woonachtige leden – van de verzending bespaard kunnen worden, zodat een contributieverhoging niet noodzakelijk zal blijken.

Besloten is om in 2016 te inventariseren wie het Contactblad vanaf 2017 per e-mail wenst te ontvangen en om op grond van het aantal aanmeldingen vast te stellen of dit inderdaad de gewenste kostenbesparing zal opleveren. Indien u vanaf 2017 het Contactblad digitaal wenst te ontvangen, kunt u dit per e-mail kenbaar maken aan contactblad@historischbarendrecht.nl. Wilt u na 2016 uw Contactblad ‘gewoon’ in papieren vorm bezorgd blijven krijgen, dan hoeft u niets te doen.

Succesvolle taxatiedag kunst en antiek

Maaïke Roomer-van Roosmalen

Bij de Historische Vereniging Barendrecht is op vrijdag 27 mei weer een taxatiedag gehouden. De heer A. Bonsaksen, gecertificeerd registertaxateur van Vendu Notarishuis, was weer te gast en het publiek kon vanaf 10.00 uur tot 12.45 uur terecht in het museum om kunstvoorwerpen, juwelen, zilver, schilderijen, porselein, Jugendstil, Art Deco, design en andere objecten kosteloos en vrijblijvend te laten taxeren. Een nauwkeurige vaststelling van de waarde was wel afhankelijk van de conditie waarin het aangeboden voorwerp verkeerde.

Vanwege de grote belangstelling tijdens de taxaties vorig jaar kon iedere bezoeker nu maximaal vier voorwerpen laten taxeren en werd er op afspraak gewerkt. Indien gewenst was er ook een mogelijkheid om de aangeboden objecten later dit jaar door het Vendu Notarishuis te laten veilen.

Op deze dag hebben ongeveer 42 bezoekers gebruik gemaakt van de expertise van de heer Bonsaksen waarbij meerdere bijzondere objecten werden aangeboden. Zo werd een paardenbeeld op een marmeren voet van rond 1900 getaxeerd op € 600 en een schilderij van een Hongaarse schilder op € 400. Deze laatste werd ook meteen ter veiling aangeboden. Een schilderij gesignd door Charles Leickerc werd tijdens de taxatiedag gewaardeerd op enkele duizenden euro's maar om tot de exacte waarde te komen moet eerst een gedegen onderzoek plaatsvinden. Verder werden objecten aangeboden met een decoratieve waarde en een waarde variërend tussen de € 50 en € 200.

Al met al een geslaagde dag die gezien de publieke belangstelling herhaald zal worden in het najaar van 2016.

Wim de Regt en Roelof Roomer

BARENDRECHT KENT TALRIJKE (FAMILIE)BEDRIJVEN MET EEN LANGE EN BOEIENDE GESCHIEDENIS. IN EERDERE UITGAVEN PUBLICIEERDE HET CONTACTBLAD REEDS VERHALEN OVER DERGELIJKE ONDERNEMINGEN. DE SERIE WORDT VOORTGEZET MET DE HISTORIE VAN DE FIETSENMAKERIJ VAN AD VAN NIELEN. GEEN FAMILIEBEDRIJF, MAAR EEN EENMANSZAAK VAN PUUR BARENDRECHTSE SNIT.

Ad van Nielen repareert fietsen op het ‘Ad van Nielenplein’

Zelfs de meest geavanceerde navigatieapparatuur in een auto van de hoogste prijsklasse moet het antwoord schuldig blijven. In het immense geheugen van honderdduizenden straatnamen komt het ‘Ad van Nielenplein’ namelijk niet voor. Trouwens, wie in Barendrecht en naaste omgeving kent dat plein wel? Hooguit de trouwe klanten van De Fietsenmakerij van Aart Gerrit (roepnaam Ad) van Nielen, sinds 2004 een vertrouwd adres voor vakkundige reparatie van tweewielers.

Het bord met het naar hem vernoemde “plein” was een grap van zijn vrouw en beide zoons. Zij deden het op een Vaderdag aan hem cadeau en gaven de laad- en losruimte achter de winkels aan de Gouwe daarmee officieus een naam. Nauwelijks te onderscheiden van een officieel bord prijkt het originele familiegeschenk op de muur van de werkplaats. Een fietsenmaker met een uniek visitekaartje!

Ad van Nielen (64) was al van middelbare leeftijd, toen hij door omstandigheden voor de keus werd gesteld om zijn loopbaan als werknemer voort te zetten of als kleine ondernemer voor zichzelf te beginnen. Hij hoefde er eigenlijk niet lang over na te denken. De ervaren rijwielhersteller werd met De Fietsenmakerij eigen baas, afgaand op de wetenschap dat reparatie van fietsen niet of nauwelijks afhankelijk is van schommelingen in de economie. In Nederland Fietsland kan immers niemand zonder een deugdelijke tweewieler voor dagelijks gebruik. Terugkijkend naar de beginperiode stelt fietsenmaker Van Nielen tevreden vast dat hij een goede beslissing heeft genomen. ‘Klanten zat, en via de mondreclame komen er steeds meer bij.’

In zijn ambachtelijke leven hebben fietsen een grote rol gespeeld. Hij was er – in de goede betekenis van het woord – bezeten van. Als leerling van een lagere technische school (lts) volgde hij de opleiding elektronica, maar zijn dag was pas goed als hij op de terugweg van school naar Barendrecht bij de fietsenwinkel Kleingeld aan de Hordijk was afgestapt. Van de fietsen die daar in de etalage stonden, kon hij niet genoeg krijgen. Hij vergaapte zich eraan, elke keer opnieuw.

‘Een rang hoger’

Het was Kleingeld opgevallen dat er vrijwel elke dag na schooltijd een jongen voor zijn etalage stond, zijn beide handen boven zijn hoofd tegen de keurig gezeemde spiegelruit gedrukt. Op een dag in 1968 liep hij naar buiten en vroeg hem of hij zin om in zijn fietsenzaak te komen werken. Daar hoefde de zestienjarige lts-leerling niet lang over na te denken. De ambachtsschool had toch al niet zijn grootste belangstelling. Hij verliet de lts, trok bij Kleingeld een ‘ketelpak’ aan en kreeg in de praktijk van elke dag de reparatie van fietsen onder de knie. Dat ging zo vlot dat hij na verloop van tijd de mankementen van brommers ging herstellen. ‘Een rang hoger,’ vertelt hij lachend.

Kleingeld was ingenomen met de jonge werknemer die hij spontaan in dienst had genomen. Nadat hij in vijf, zes jaar een vakkundige monteur was geworden, vertrouwde de eigenaar van de rijwielhandel annex een winkel waar destijds witgoed en radio's werden verkocht, hem de inkoop van fietsen, brommers en onderdelen toe. Ad van Nielen verruilde zijn overall voor een stofjas. Het zag er naar uit dat zijn nieuwe functie hem – inmiddels getrouwd – een solide toekomst verzekerde en dat de Hordijk nog vele jaren zijn vaste werkplek zou blijven.

Nieuw beroep

Maar het liep anders. Het constructiebedrijf Bunk op het bedrijventerrein Ziedewij, producent van aanhangwagens, was op zoek naar een CO₂-lasser. De fietsenmaker/inkoper Van Nielen had daar wel oren naar, hoewel hij geenszins een ervaren lasser was. Voor de directie van Bunk was dat geen bezwaar; de sollicitant zou het vak wel in de praktijk leren. Na tien jaar maakte Ad van Nielen de overstap naar een andere branche. Zijn eerste werkgever en leermeester Kleingeld was er, zacht gezegd, niet blij mee: 'Hij was boos!'

Het beviel Ad van Nielen goed bij zijn nieuwe baas. Hij bekwaamde zich in het lassen en bouwde mee aan vele soorten aanhangwagens en trailers. Na zeven, acht jaar ging het echter minder voorspoedig met het bedrijf. Er moest bezuinigd worden en dat betekende ontslag voor tien werknemers. Lasser Van Nielen was een van hen. Hij hoefde gelukkig nauwelijks uit te kijken naar een andere baan. Zijn eerste werkgever Kleingeld ontving hem bij wijze van spreken opnieuw met open armen als inkoper en in drukke perioden als fietsenmaker.

De hernieuwde verbintenis was niet van lange duur, zo'n twee tot drie jaar. De reden was een telefoontje van rijwielhandel Mons in Poortugaal met een aanbod van een hoger loon en een vrije zaterdag. Het laatste zinde Ad van Nielen vooral, omdat hij dan weer kon voetballen. Kleingeld had er goed de pest over in dat zijn inkoper weer vertrok. 'Je hoeft nooit meer terug te komen,' gaf hij hem te verstaan.

Bij Mons deed de nieuwe werknemer twee dagen per week reparatiewerk, beurtelings in de rijwielzaken in Poortugaal en Hoogvliet; op de andere dagen was hij belast met de inkoop en verkoop.

De situatie in huize Van Nielen was intussen sterk veranderd. Ad van Nielen en zijn vrouw hadden in Brazilië twee broertjes – de jongste drie maanden, de andere treinenhal jaar – geadopteerd. Beide ouders wilden korter gaan werken om hen zo goed mogelijk te verzorgen. Rijwielhandel Mons wees het verzoek van zijn werknemer echter af; Ad van Nielen nam daarop resoluut het besluit om zijn ontslag in te dienen. Hij had toen zeven jaar (van 1988 tot 1995) bij Mons gewerkt.

Jongere neef

Opnieuw was hij niet lang werkloos. Vrijwel meteen kon hij aan de slag in de rijwielzaak van zijn twee jaar jongere neef en naamgenoot Ad van Nielen op de Middenbaan die de winkel en werkplaats aan het Achterom van Eikelenkamp had voortgezet. De afspraak was dat de oudere neef drie dagen in de week bij zijn jongere neef werkte; op de andere dagen was hij thuis fulltime vader van twee welvarende zoontjes. Zijn vrouw was op de werkdagen van haar man thuis om voor de kinderen te zorgen. Vader Van Nielen moest wél het voetballen eraan geven; een vrije zaterdag paste niet in de afspraak met zijn neef.

Het ging de rijwielzaak in het winkelcentrum van Barendrecht voor de wind. De ruimte in het gedateerde pand werd spoedig te krap. Om verder te groeien, was een nieuwe vestiging noodzakelijk. Eigenaar Van Nielen vond een aanzienlijk grotere ruimte op de begane grond van een nieuw pand aan de Lindehoevelaan, onder de kapsalon van William Vat. De aantrekkelijk ingerichte showroom en de inpandige werkplaats waren een welkome verrijking van het winkelbestand, maar bleken na enige tijd te hoog gegrepen. De jongere Ad van Nielen koos daarop voor een andere aanpak. Hij verliet in 1996 de nog vrijwel nieuwe vestiging en verhuisde naar de Gouwe. In het pand dat onderdak had geboden aan een filiaal van de Nederlandse Middenstandsbank, opende hij een cash and carry voor fietsen van vertrouwde Nederlandse merken. De werkplaats werd het domein van zijn oudere neef.

De verkoop floreerde. Het was daarom als een donderslag bij heldere hemel dat monteur Van Nielen op een dag in 1997 te horen kreeg dat zijn neef de zaak had overgedaan aan rijwielhandel Verschoor in Ridderkerk. Voor de zoveelste keer kreeg Ad van Nielen een andere werkgever.

Verschoor was in de regio een fietsenzaak met een goede reputatie; de rijwielhersteller Van Nielen hoefde zich, zo leek het, geen zorgen te maken over het behoud van zijn baan.

Hoewel de verkoopcijfers in de landelijke rijwielbranche van jaar tot jaar in stijgende lijn gingen, nam de strijd om de gunst van de klandizie toe. Verschoor kreeg in Barendrecht te maken met de concurrentie van andere rijwielzaken en had op den duur geen passend antwoord op de kortingen die potentiële kopers van fietsen elders wel kregen. In 2004 sloot hij de zaak aan de Gouwe.

Eigen baas

Deze beslissing stelde Ad van Nielen voor een belangrijke keus: naar een nieuwe werkplek bij Verschoor in Ridderkerk of eigen baas worden? Zijn besluit was snel genomen. Hij werd een zzp'er, zelfstandige zonder personeel.

Ad van Nielen nam de werkplaats achter de winkel over van Verschoor en breidde die uit. Op klanten hoefde hij niet te wachten. Niet gevestigd op een in het oog springende plek, werd zijn Fietsenmakerij toch heel spoedig door het publiek gevonden. 'Er was en is dus duidelijk behoefte aan een bedrijfje dat fietsen repareert', vertelt hij. De Fietsenmakerij – onder deze naam ook geregistreerd bij de Kamer van Koophandel in Rotterdam – is mede daarom hoofdzakelijk een werkplaats voor reparatie van tweewielers. De verkoop van nieuwe fietsen is van minder belang.

Een familiebedrijf zal de werkplaats van Ad van Nielen niet worden. Zijn beide zoons – intussen volwassen mannen – hebben ieder een ander beroep gekozen. Hun vader ligt er niet wakker van. De naderende AOW-leeftijd houdt hem eveneens nauwelijks bezig. Zijn liefde voor de fiets is duurzaam. Het bord met de niet-officiële straatnaam 'Ad van Nielenplein' wordt voorlopig niet van de muur geschroefd.

De dokter van toen, een aanvulling

Kees van den Heuvel

Het was een bijzonder mens, dr. Dros. Iedereen accepteerde zijn persoon. Dat kwam ook, omdat hij een bewogen mens was, begaan met de zieke medemens. Voor zijn afscheid is men in Barendrecht met de pet rondgegaan. Hieruit bleek de waardering voor deze dorpsdokter. Er werd veel geld opgehaald. Op het Doormanplein werd een plankier opgesteld, waar het comité zijn zegje kon doen. Tijdens het afscheid werd aan de dokter een klein pakje overhandigd. Daarin bleek een autoradio te zitten. Maar wat heb je aan een autoradio alleen. Tot onzer aller verrassing kwam daar op het plein een grote auto rijden, ik meen Mercedes. Dat was het geschenk van de burgerij voor deze gewaardeerde dokter.

Zo waren er wel meer acties waarbij de burgers werden ingeschakeld om iets te geven voor de gemeenschap. Op het gemeentehuisplein is ooit een grote fontein geïnstalleerd, cadeau van de gemeenschap. Met een grote bak eromheen van grote klinkers. Zo is ook het gebouw van het Groene Kruis naar mijn mening ook ooit geschonken door middel van een actie van de burgers ten behoeve van de gemeenschap. Beide initiatieven zijn helaas verdwenen.

C.D. van der Hoek †

Men spreekt dikwijls van een slechte tijd, maar vrienden, vroeger is het ook altijd niet zo rooskleurig geweest. In onze notulen van de kerk (Nederlands Hervormde Dorpskerk; red.) staan jaren van hongersnood, van cholera en andere besmettelijke ziekten. Daar de doktoren toen nog niet zo knap waren als nu, stierven er veel mensen, vooral kinderen, soms 3 à 4 uit één gezin in 14 dagen tijds.

Dan staan er jaren van mislukte oogst, soms drie jaar achtereen, waardoor er in ons dorp veel gebrek heerste, zodat men langs de huizen ging collecteren om de arme mensen wat te steunen en werden er elke week bidstonden gehouden, waarbij de kerk altijd stampvol was.

Bij zo'n gelegenheid werden op het dorp alle spelen verboden, zoals dobbelen, biljarten, balslaan enzovoorts. Want hoe slecht de tijd ook was, men leefde er maar op los en er werd verschrikkelijk gedronken, vooral door de lui die een beetje meer verdienden dan een arbeider.

Er staat bijvoorbeeld geschreven van een koster-schoolmeester die, in 1640, van vrijdagavond tot maandagmorgen dronken op de bierbank lag bij Jan Jansen, de schout. Daar moest hij dan 's zondags in de kerk openbare schuldbelijdenis van doen. Dan beloofde hij onder veel tranen beterschap, maar het werd steeds erger met hem. Hij kraamde allerlei zotteklap uit en lasterde de naam des Here en schold de dominee uit voor al wat lelijk was.

Uiteindelijk werd hij ontslagen en kwam er een nieuwe, die nog een beetje erger was. Hij heette Ahasveros. Nu moet je niet denken dat dat de wandelende jood was, want hij lag meer dan hij wandelde. Daar staat van geschreven dat hij op vastenavond, 17 februari, lichtvaardig had gezongen met het jonge volk en 's zondags uit de kerk gebleven was. De dominee wilde hem ook ontslaan, maar dat ging zo glad niet, want de schout had namelijk ook nogal wat te zeggen in de kerk en die gaf er niet om dat de koster-schoolmeester zo dronk. De schout was namelijk ook kastelein, dus hoe meer men dronk hoe liever hij het had. Maar het werd toch te erg, zodat hij voor het classicaal bestuur in Dordt moest verschijnen. Daar was hij echter helemaal niet bang voor. Toen riep men de hulp in van de Ambachtsvrouw en daar had hij respect voor, zij was de baas over het hele dorp en kon hem weggagen. Hij beloofde beterschap, maar het hielp niet veel, hij voerde een ware heerschappij uit en de kerkeraad was wel een beetje bang voor hem. Een koster-schoolmeester was in die dagen een gewichtig mens. Je moet eens rekenen dat er op het hele dorp geen mens was die lezen of schrijven kon dan de dominee en hij. Dus als er een predikantsvacature was, wie moest dan de doop- en trouwboeken bijhouden?

Maar eindelijk moest hij toch weg.

Ook bij het doen van de jaarrekening, die altijd in de kerk met open deuren werd gehouden, werd veel gedronken. Er is wel eens een dominee geweest die dat wilde afschaffen, maar men was daar niet van af te brengen, en vooral de schout moedigde het aan. Hij verdiende er immers mee en woonde in de herberg, recht tegenover de kerk. Dat kun je nu nog zien, er staat op: "Van oudts het Raedthuys". De schout was in het dorp zo'n beetje als een burgemeester; in werkelijkheid was hij rentmeester van de Ambachtsheer. Hij had de plicht om de belangen van de burgers te behartigen. Kleine ruzies werden door de kerkeraad behandeld, maar kon die het niet af, dan werd de schout erbij gehaald en anders de baljuw van Dordt.

Overall moest drank bij zijn. In mijn jonge tijd moest de voerman, die de winteraardappelen of de kolen bracht, een paar borrels hebben. Tweemaal per jaar kwam er een schipper uit Brabant om de beerputten leeg te halen. Bij ons op Heerjansdam stonden namelijk de wc's allemaal buiten, nu nog wel enkele. Als je nu rekent dat ons huishouden bestond uit 15 personen en dan nog drie gezinnen, dus zo'n dertig mensen, die moesten met één bestekamer doen. Dan stond je 's avonds in de rij. De schipper reed de hele nacht holderdebolder met zo'n handkar door het dorp. Vóór tien uur 's avonds mocht hij niet beginnen vanwege de geur. Als je dan geen flesje jenever klaar zette, liet hij je fijn met je zaakje zitten en kon je zelf zien dat je het opruimde. Dan ging het natuurlijk de sloot maar in.

Ook bij begrafenissen moest drank aanwezig zijn. We hebben nog veel rekeningen liggen van begrafenissen. Een vrouw uit Barendrecht logeerde bij iemand in Pernis en was daar gestorven. Daar die vrouw bij ons bedeed werd, moest onze kerkeraad de kosten betalen. Dus de armmeester van Pernis, die noemde men vroeger de Heilige Geestmeester, zond de rekening naar Barendrecht. Daarin stond, behalve pijpen, tabak, brood, koffie enzovoorts, twee kinnetjes bier. In zo'n kinnetje gingen 21 flessen, dus 42 flessen bier voor zowat 5 cent per fles. Verder had men 4 pond vette en 4 pond komijnekaas à 2 stuivers het pond en 2 pond boter van 8 stuivers. Een fles jenever kostte 40 cent. Ook niet veel zult u zeggen, maar toen ik jong was kostte een glas bier ook maar 5 cent, er werd ook niet veel verdiend.

Ik weet nog, toen in 1897 de tram ging rijden van Rotterdam naar de Hoekse Waard, heel het dorp 's zondags naar het Barendrechtse veer liep, want er was haast niemand in Heerjansdam die wel eens een tram had gezien. Nu had je op het veer een herbergje en het was zo heet. Ik zat toen een paar jaar op de kleermakerstafel en verdiende een dubbeltje in de week. Samen met een kameraad ging ik een glaasje bier kopen. Dat was zo lekker, we namen er nog één. Toen ik thuis kwam, werd ik half lam geslagen, omdat ik mijn hele weekgeld verdronken had.

Er was hier op het dorp eens per jaar kermis en paardenmarkt, dat weet ik ook nog, dan kwamen de jongelui uit de omtrek meedrinken en meevechten. Dit waren vooral de jongens uit Heerjansdam. Dominee Spaan van Heerjansdam, die dit kwaad wilde uitroeien, stuurde op zekere dag een paar van zijn ouderlingen naar Barendrecht om eens te kijken wie dat zoal waren, die daar de beest gingen uithangen. Aan de Ziewedijk kwamen ze een man met een kruiwagen tegen, waar de dominee z'n zoon op lag, zo dronken als een kanon. Nou, toen zijn ze maar teruggegaan, want, zeiden ze: als de dominee naar een ander wil kijken, dan moet hij maar met zijn zoon beginnen.

Een goede vakman, timmerman of metselaar, verdiende f 1,20 per dag, dus dan kun je wel begrijpen wat een knecht had. De huishuur was 13 of 14 gulden per jaar, dus een kwartje per week.

De kerkeraad liet arme kinderen school gaan als ze wilden, want er was nog geen leerplichtwet en men betaalde de meester 1 stuiver per week. Hoe meer leerlingen, hoe meer hij verdiende, maar als hij er 20 had, dan had hij nog maar 1 gulden per week. Daarom gaf men hem allerlei bijbaantjes, zoals koster en doodgraver enzovoorts. Voor elke begrafenis kreeg hij 80 cent, maar er waren weken dat er niemand dood ging en daarom deed hij in school er wat bij, zoals bijvoorbeeld schoenlappen.

Hij liet de jongens maar rommelen. Maakten ze het al te bont dan kregen ze met de plak. Bij ons op school was ook nog zo'n meester, als je niet mak was dan moest je je hand ophouden en sloeg hij er met een liniaal op. Dan had je jongens die hielden gauw hun andere hand op, maar dat was nog veel erger. Anderen hielden hun handen in de broekzak, maar dan ging je over de knie en dat viel ook niet mee.

Nu hoefde je om 12 uur nooit school te blijven, want dan ging de meester zelf ook eten. Maar 's middags wel. Als ik 's ochtends wat uitgespookt had, dan stak ik 's middags een tegel in m'n broek, dan sloeg hij z'n handen kapot.

Leren deden ze ook niet veel, wat de meester dikwijls de opmerking deed maken: jullie kop zit vol met scheven (vlasafval).

De predikant verdiende ook niet veel en voor hem ging het niet zo best om er wat bij te verdienen. Gemeenlijk kunnen ze niks anders dan preken. Toch zijn er dominees geweest die er een handeltje bij hadden. Een dominee uit Dordt schreef eens: men leeft weelderig en overdadig en laat de zielzorgers gebrek lijden, zodat ze met allerlei vreemd werk de asem in hun keel moeten houden.

Ook onze predikant had het niet best. In de Franse tijd kon men hem in geen maanden betalen, zodat enkele voorname lui hem geld leenden.

Men kon toen zelfs de armen niet onderhouden, zodat de schout alle arme mensen die nog geen jaar in de gemeente woonden, er eenvoudig uitzette en naar hun vorige woonplaats stuurde. Er werden ook veel weeskinderen door de kerkeraad uitbesteed. Daar hebben we nog veel briefjes van liggen. Men betaalde dan 50 gulden per jaar, dus 1 gulden per week. De kerkeraad zorgde dan voor kleren en klompen. Er staat bijvoorbeeld: op de 24ste februari 1789 is Arie Janse besteed voor de tijd van 3 jaar bij Willem Ottevanger, om hem het kleermaken te leren, voor 50 gulden per jaar, hebbende de aannemer beloofd hem ten minste één uur in de week te laten school gaan en hem niet te gebruiken voor de askar of voor de klap. De man was namelijk ook nachtwaker en hij liep met de askar.

Dat was in mijn jeugd ook nog zo, men had geen kachel en stookte scheven, afval van vlas, dat hadden ze voor niks en 's avonds zaten ze daar maar in te roeren. Dan kwam elke ochtend de askar om de as op te halen. Ook liep hij met de klap. Ik heb het zelf ook dikwijls gedaan, dan riep hij: "10 uur heit de klok" en aan het eind van het dorp, dat was net een uur: "11 uur heit de klok" enzovoorts.

Tot 's morgens 4 uur, dan zong hij een heel lied: "Ontwaakt, ontwaakt wie op wil rijzen voor de klok 4 uren slaat". Je kon hem natuurlijk over het hele dorp horen, dus als er ergens een dief bezig was, dan wachtte hij even tot de klapperman voorbij was.

De burgemeester hier in Barendrecht heeft de klap nog. Ik heb al eens geprobeerd om hem te krijgen, maar het gaat nog niet. Nou, en als het nieuwjaar was, dan liep hij overal met gedichten en wenste hij daarin iedereen geluk, om fooien te krijgen, want zijn traktement was maar f 3,78 per week, dus 54 cent per nacht, van 10 tot 4 uur, 7 nachten per week.

Wanneer de rekening gedaan werd en er was geld tekort, dan wekte de schout de ingezetenen op om in de beurs te tasten. Zelf ging hij daarin voor, hij verdiende toch genoeg aan de jenever. Men ging dan met een lijst door de gemeente en de schout gaf 20 dukaten, dat is f 84. De andere schouten gaven dat natuurlijk ook, want ze deden voor elkaar niet onder. We hadden drie schouten, één voor Oost-Barendrecht, één voor West-Barendrecht en één voor Carnisse. Weet je wat Carnisse betekent? Vroeger was alles van de Rooms en een nes of nis is een polder, dus kerkpolder.

Men hielp ook andere gemeenten als die in nood zaten. Enige jaren geleden is de kerk van Spijkenisse gerestaureerd en toen heeft Ds. Pop een gemeenteavond gehouden waar hij vertelde van een grote brand die in 1648 volgens hem had gewoed, waardoor het halve dorp is afgebrand. Ik schreef hem toen een brief of hij geen 100 jaar abuis was, want in onze notulen van 1741 staat vermeld dat er twee afgevaardigden van Spijkenisse hier kwamen om een liefdegift te vragen voor de afgebrande kerk. Onze dominee haalde er een ouderling bij en ze gaven twee gulden, 's Zondags zouden ze een collecte houden, die 64 gulden opbracht. Dat geld gaven ze met de beurtschipper mee. Die lag in de haven, waar nu Lagendijk de slager woont, aan de Singel. De andere week bracht de beurtschipper een beleefde dankbrief mee. Men had ook in de omtrek gebedeld en 6500 gulden bij elkaar gekregen, een prachtig bewijs van offervaardigheid.

Vanwege de kerkeraad werd streng toegezien op mensen die zich in de gemeente wilden vestigen. Dachten ze nu, dat konden wel eens lui zijn die vandaag of morgen om steun komen, dan werden ze gewoon geweigerd. Gingen er armen verhuizen naar een andere gemeente, dan moest de kerkeraad een bewijs meegeven dat ze voor die mensen zouden blijven zorgen, anders werden ze in die andere gemeente ook niet toegelaten.

Een zekere Neeltje Rodolf was verhuisd naar Zwartewaal en werd daar ziek. Nu vroeg de dominee van Zwartewaal of onze kerkeraad de dokter wou betalen, maar ze wilden maar de helft geven. Daar was hij niet tevree mee en hij stuurde de vrouw weer naar Barendrecht met de beurtschipper. De dokter hier onderzocht haar en zei dat ze wel genezen kon worden, maar dan moest ze elke 4 weken komen. Men stuurde haar weer terug en zei dat men de dokter betalen zou, maar dan moest de kerkeraad van Zwartewaal elke keer de beurtschipper betalen. Men stuurde haar weer terug naar Barendrecht en de dominee van Zwartewaal vroeg tegen wie hij nu moest procederen, tegen de kerkeraad of tegen de magistraat. Men schreef hem dat hij zijn bedreigingen maar voor zich moest houden, want dat ze de kerkeraad al lang verveelden. Maar het eind van de geschiedenis was, dat de vrouw in Barendrecht bleef, men besteedde haar uit bij iemand voor 6 stuivers per week.

Dit waren rare toestanden, welk gedoe in 1780 vervallen is. Elke gemeente zorgt nu voor zijn eigen armen. Door deze geschiedenis krijg je ook een idee hoe het vroeger met het verkeer gesteld was. Als de dominee ergens anders moest gaan preken, ging hij meestal te paard en kon hij soms in geen weken terug komen vanwege de slechte dijken. Als er een dominee beroepen moest worden, ging de koster-schoolmeester met de beroepsbrief op pad en bleef soms een week weg. Hij liep naar Overschie of nog verder en dat was heel gewoon.

Ik ben eens op het gemeentesecretarie wezen snuffelen en toen zag ik in een notulenboek van 1812, dat er drie mensen uit Barendrecht opgeroepen werden voor de voettocht naar Rusland, met Napoleon. Ene Visser, Valster en Krijn Vermaas van de Koedood. De meesten zijn daar omgekomen van de kou, maar Krijn kwam toch weer thuis en daar had hij drie maanden over gedaan. 't Is een aardige wandeling van Rusland naar de Koedood!

De kerkeraad zat op zekere dag erg krap in de centen. Nu had men een obligatie van f 500, waarvan f 200 was afgelost. Deze obligatie was van een schipper die elke dinsdag met zijn aardappelenschuit op de hoek van de Steiger bij Erasmus in Rotterdam lag. Men besloot om die f 300 op te vragen. De koster-schoolmeester moest naar Rotterdam wandelen, maar hij kwam onverrichter zake terug en zei, dat hij vanwege de menigte van mensen niet bij de schuit kon komen. Ik denk dat hij onderweg teveel was aangeland en de hele schuit niet had gezien. Allerlei zulke baantjes moest de koster-schoolmeester doen.

Ik had ook nogal wat te doen, dat staat allemaal in een reglement. Ik was koster, organist, stoker, klok-luider en conciërge van de feestzaal.

Aan de benoeming van een koster-schoolmeester zat vroeger nogal wat vast. Er werden sollicitanten opgeroepen en die moesten door de week voor kerkeraad en gerecht een proef afleggen. Wie nu het beste en het hardste kon zingen - vanwege de functie van voorzanger - had de voorkeur. De andere dag kwam men dan in het rechthuis bijeen, dan had men tegelijk wat te drinken, en was er een dominee uit Dordt bij, die tevens schoolopziener was. Dan moesten de sollicitanten cijferen en rekenen enzovoorts. Dan droeg

de schout, na de heren geraadpleegd te hebben, drie personen voor, waaruit men dan koos. Hij werd dan direct benoemd voor alle bijbaantjes ook.

Op de zevende augustus 1873 was een koster-schoolmeester 25 jaar in dienst van de kerk. De predikant stelde voor, om dit feit vooral niet ongemerkt te laten passeren. De broeders ouderlingen en diakenen waren het roerend met hem eens en men besloot, na ernstig en langdurig beraad en met twee stemmen tegen, hem de kapitale som van twee gulden en vijftig cent te geven.

De mensen waren ouderwets en wilden dat blijven ook. Er is bijvoorbeeld heel wat te doen geweest over het invoeren van de toga. In vroegere jaren droegen de dominees een mantel, een bef en een steek als ambtskleding. De beffen waren ook nog verschillend. Het onderscheid waarnaar ook de vroomheid van de leraar werd afgemeten, bestond in de meerdere of mindere lengte van de tabletten. Ook de kousen en schoenen waren anders dan van gewone mensen. Ze droegen een korte broek met gespen opzij. In ieder geval kon je het direct zien als er een dominee aan kwam. Nu werd, volgens een nieuwe wet, verboden om met zo'n uniform op straat te lopen, zodat de dominees zich gewoon gingen kleden. Maar daar had de Synode weer wat op tegen. Niet voor in de week, maar wel voor op zondag, dan moest je toch kunnen zien of er een echte dominee op de preekstoel stond. Dus daarom werd de toga voorgeschreven. Dat vond men een passend gewaad. De mensen op het platteland waren er echter vierkant tegen, de predikanten zelf in het begin ook. Maar ze werden bedreigd met afzetting, dus op zekere zondag verscheen de dominee in toga op de preekstoel. Er ontstond een geweldige consternatie. Het was brutaal vond men om zoiets te doen. Verschillende mensen grepen hun petten en liepen de kerk uit. Anderen staken hun vuist op en nog erger, een zenuwachtig man ging boven op een bank staan bidden voor de verblinde leraar, omdat hij zo'n duivelsjas aan had. Verscheidene vrouwen vielen flauw, zodat de koster het enorm druk kreeg, hij kwam tijd te kort door met glazen water door de kerk te lopen, welke drukte een grappenmaker aanleiding gaf om te zeggen: "De dominee tracteert op zijn nieuwe jas".

De tucht in de kerk was vroeger ook veel strenger dan tegenwoordig. Wanneer men niet vroom leefde of de kerkdiensten verzuimde, moest men voor de kerkeraad verschijnen, waar men een geduchte uitbrander kreeg. Als dat niet hielp, werd men een paar keer van het Avondmaal geweerd, wat vroeger een zware straf was. Hielp dat ook niet, dan werd de schout in de arm genomen die de onwillige gewoon uit het dorp zette.

Maar dominees waren ook niet allemaal heilige boontjes. Er staat in onze notulen van de allereerste dominee geschreven, dat hij een wolf in schaapskleren was en men verzocht de schout om hem uit het dorp te bannen. Dat was een zekere Michiel, een gewezen priester, die bij de hervorming hier stond en overgelopen was en zichzelf maar dominee gemaakt had. Hij was dus niet wettelijk aangesteld en men kon hem zo ontslaan. Toen is hij naar Heerjansdam vertrokken. Daar was het ook al snel mis en daar joegen ze hem naar Mijnsheerenland, waar hij in 1606 is overleden.

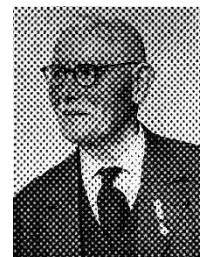
Van een ander staat geschreven dat hij met iedereen ruzie zocht, ook met de schout. Op zekere nacht is hij met de noorderzon vertrokken naar Ouderkerk aan de IJssel.

Ook van ouderlingen staan er rare dingen in de notulen. In 1598 was er één die altijd dronken was en met de schoolmeester allerlei lelijke dingen van de dominee vertelde, waardoor hij veel onrust in de gemeente verwekte, wat niet bevorderlijk was voor de vrede.

Men had ook allerlei uitvluchten. Als men voor de kerkeraad moest verschijnen dan had de één een negenoog en een ander een zeer been en meer van die fratsen. Dat hielp ze toch niets; vooral arme mensen werden streng behandeld. Men hield dan een paar weken hun bedeling in, daar hadden ze respect voor.

Nog zo'n strenge straf blijkt uit het volgende verhaal. In 1706 was er een zekere Cornelis Welboren, die zijn eigen vrouw weggejaagd had en het daarna had aangelegd met een andere vrouw, die heette Griet van Cromstrijen, ze kwam dus uit Numansdorp. Uit die verhouding werd een kind geboren. Reeds 14 dagen daarna werd deze man in Dordt op het schavot geselsd en gebrandmerkt en voor heel zijn verdere leven uit Holland gebannen.

Bovenstaande vertelling is overgenomen uit "Sprokkels uit vertellingen over Barendrechts verleden" van C.D. van der Hoek, samengesteld door J.E.J. Blinde, waarvan het manuscript in bezit is van J.E.J. Blinde jr., achterkleinzoon van de schrijver.

Arco van der Lee

Waar stond de grootste beschuitfabriek van Nederland? Waarom staat er ‘Velo’ op een grote schoorsteen aan de Oude Maas? En waar leefden de Barendrechtse van toen er nog geen kantoren en fabrieken bestonden? Op die vragen geeft de educatieve website van de Historische Vereniging Barendrecht nu ook antwoord.

De website is opgezet voor scholieren en andere belangstellenden die iets willen weten over het verleden van Barendrecht. Tot nu toe werden twee thema’s behandeld: verbindingen (wegen, stoomtram, spoorlijnen) en bestuur (burgemeesters en ambachtsheren).

‘Bedrijven’ is de titel van het derde thema dat aan de website is toegevoegd. In verschillende hoofdstukjes wordt uitgelegd hoe de inwoners van Barendrecht vroeger hun brood verdienden. Dat deden ze onder meer met het kweken van aardbeien en vlas en met het werken in de grienden. Later zorgde de veiling voor veel werkgelegenheid.

*Versierde Velo vrachtwagen op 31 augustus 1934,
de verjaardag van koningin Wilhelmina*

Het thema ‘Bedrijven’ behandelt ook de geschiedenis van acht Barendrechtse familiebedrijven. Zoals bakkerij Hooimeijer. Ooit was dit de grootste beschuitfabriek van Nederland. Tegenwoordig staan op de plaats van de fabriek aan de 3e Barendrechtseweg woningen. Velo was ooit een grote wasmachinefabriek. Daarvan staat de schoorsteen er nog. Het terrein van de fabriek aan de Achterzeedijk is nu een bedrijvenpark.

De verhalen over Barendrechtse bedrijven zijn voorzien van veel foto’s.

De website is samengesteld door Wim de Regt, Corrie Ratsma en Arco van der Lee en gebouwd door Pieter Dreef. De site is te vinden op: educatief.historischbarendrecht.nl.

Uitrusten op een terras na een lange fietstocht

Ontmoeting met een oud-Barendrechter

Roelof Roomer

In het voorgaande Contactblad heb ik u een situatie geschetst die kan ontstaan wanneer je in gesprek komt met iemand die je nog nooit eerder ontmoet hebt. In vervolg hierop wil ik de volgende gebeurtenis niet onthouden. Tijdens één van onze fietstochten door de Hoekse Waard zijn we aangeland op het terras van een restaurant in Oud-Beijerland. Een locatie met een prachtig uitzicht op de gracht en het Gemeentehuis op de achtergrond.

Vervolgens kwam ik in gesprek met de eigenaar en vertelde hem dat we in Barendrecht woonden. “Barendrecht? Dat is mij heel bekend hoor, ik heb er lange tijd met mijn ouders gewoond, mijn vader had er vroeger een winkel aan de Dorpsstraat en later op ‘t Vlak.” Ik vroeg hem of dat misschien wel de winkel van de heer Van der Hee zou kunnen zijn, “de man die in de vijftig en begin zestiger jaren van de vorige eeuw bij ons door de wijk ging met het verkopen van zand, zeep en soda”? “Dat was mijn vader,” vervolgde hij en direct daarna volgde een opsomming van Barendrechtse feiten en gebeurtenissen die we samen deelden.

We vonden in ons archief nog een foto van de toenmalige winkel aan de Dorpsstraat en van de volgende winkel op ‘t Vlak.

Jan van der Hee, de zoon van de man die bij ons langs de deur kwam, is nu de trotse eigenaar van “De Heeren van Beijerland” een prachtlocatie op de kop van de haven van Oud-Beijerland. Ter illustratie ontvingen we een foto van het voormalige “Hotel Barona” met de stoomtrein op het Marktplaatsplein.

Het gesprek eindigde met de gedachte dat er in deze hectische tijden vrijwel geen ruimte meer is voor rust en een goed glas wijn. In dit kader gaf hij mij een ludiek schrijven van de “filosoof”, dat de “Heeren” tegenkwamen tijdens een bezoek in het land. Het sluit aardig aan bij wat ik u in het vorige Contactblad heb willen meegeven.

De “Heeren” zijn laatst op stap geweest naar de Betuwe. Tijdens hun tocht hebben ze een bezoek gebracht aan de theetuin “Tea for Two” in Buurmalsen. Daar kwamen zij veel spreuken en wijsheden in de tuinen tegen, deze wilden ze u dan ook niet onthouden:

Wijnfilosofie

Wanneer dingen in je leven haast teveel voor je worden, wanneer 24 uren in een dag voor jou niet genoeg zijn, denk dan aan de mayonaisepot en de wijn.

Een leraar stond voor zijn klas. Er stonden allerlei dingen voor hem op zijn bureau. Toen het lesuur begon, pakte hij zonder woorden een grote, lege mayonaisepot en deed hem vol met golfballetjes. Toen de pot tot de rand gevuld was, vroeg hij de jongeren of de pot vol was. Ze zeiden: ja. Toen pakte de leraar een doos met kleine kiezelsteentjes en goot die uit in de pot. Hij schudde de pot een beetje, en de kiezelsteentjes rolden in de open plekjes tussen de golfballetjes.

Toen vroeg hij zijn leerlingen opnieuw of de pot vol was? Ze beaamden dat. Nu pakte de leraar een doos met zand en goot hem uit in de pot. En natuurlijk, het zand vulde alles verder op.

En weer vroeg hij of de pot nu vol was. En weer zeiden ze: ja, nu is de pot vol. Daarop nam de leraar twee glazen wijn van de tafel, en goot ze leeg in de pot. De wijn vulde de ruimte tussen de zandkorrels. De jongeren lachten.

Toen het weer rustig was zei de leraar: deze pot staat voor je leven. De golfballetjes zijn de belangrijke dingen in je leven – je familie, je kinderen, je gezondheid, je vrienden, je grootste hobby. Het zijn de dingen die zo belangrijk voor je zijn, dat wanneer al het andere in je leven er niet meer zou zijn, maar dit nog wel, je leven nog steeds meer dan genoeg de moeite waard is.

De kiezelsteentjes zijn de andere dingen die er toe doen - zoals je werk, je huis, je auto. Het zand is al het andere.

Wanneer je het zand eerst in de pot doet, is er geen ruimte meer voor de kiezelsteentjes of golfballetjes. Dit geldt ook voor je leven.

Wanneer je heel de dag al je tijd en energie geeft aan de kleine dingen, zul je nooit ruimte of tijd hebben voor de dingen die echt belangrijk voor je zijn. Let op de dingen die belangrijk zijn voor geluk in je leven. Speel met je kinderen. Neem de tijd om naar een dokter te gaan wanneer je je niet goed voelt. Neem je partner mee uit eten. Houd tijd over voor ontspanning.

Er zal altijd tijd zijn om je huis te poetsen, of om boodschappen te doen. Zorg eerst voor de golfballetjes, de dingen die er echt toe doen. Stel je prioriteiten – de rest is zand.

Toen hij uitgesproken was, bleef het een poosje stil. Toen stak een van de leerlingen haar hand op en vroeg waar de wijn voor stond. De leraar glimlachte. “Ik ben blij dat je dit vraagt. Het laat je zien, dat hoe vol je leven ook lijkt te zitten, er altijd ruimte is voor een paar goede glazen wijn.”

Groeten van de Filosoof

Z o e k p l a a t j e

Maaïke Roomer-van Roosmalen

Vorige zoekplaatje

Op het zoekplaatje in het vorige Contactblad (145) ontvingen we al snel een schriftelijke reactie van Jan Nobel. Hij gaf aan dat het mogelijk in de buurt van de speeltuin “Oranjetuin” in de Stationswijk zou kunnen zijn. In de afgelopen weken zijn er zo hier en daar mondelinge reacties geweest die in dezelfde richting gingen, maar zekerheid hierover hebben we nog niet. We hebben in ons archief een opname gevonden waarop de persoon die staat te vegen beter zichtbaar is. Met de vraag of er misschien iemand is die deze persoon en daarbij de juiste locatie herkent, plaatsen we de foto nog een keer.

Nieuw zoekplaatje

Het nieuwe zoekplaatje is dit keer een houten kistje met inhoud. De afmetingen zijn: 54 x 30 x 8 cm en de bovenzijde is voorzien van 50 genummerde sleufjes. Onder ieder sleufje staat aan de binnenkant een zinken bakje van 5 x 5 cm dat je er uit kunt nemen. Het object zou mogelijk in gebruik geweest kunnen zijn bij de Dr. De Visserschool in Barendrecht. Op bijgaande foto's zijn het kistje en de binnenzijde zichtbaar.

Wie kan ons hiermee verder helpen?

De olieman van de automaat

Maaïke Bakker

Bron: www.meeopdevind.nl

Zou de olieboer al zijn geweest? Ik hoop van niet. Ik ren over de Gebroken Meeldijk om snel thuis te zijn, voor hij is geweest.

Als ik binnenkom roep ik door het huis: “is de olieboer al geweest?” Clazien komt aanlopen en vraagt: “wat is er dan met de olieboer?”

“Een heleboel kinderen hebben een boekje van hem gekregen en dat boekje heb ik nog niet. Is hij al geweest?”

“Ik denk het niet,” zegt Clazien. “Tenminste, ik heb hem niet gezien.”

Ik loop naar de brug en tuur over de dijk. Als hij nog niet is geweest dan moet hij in de buurt zijn, want om deze tijd komt hij altijd. Gelukkig, zijn kar staat nog voor het kleine winkeltje bij Van Nielen. Dan komt hij er zo aan! Zou hij boekjes bij zich hebben. Ik hoop het, want dan kan ik morgen het boekje ook mee naar school nemen.

Even later staat de olieboer bij ons op de dijk te tingelen. Moeder pakt de oliekannen en loopt naar de dijk. Ik hol haar vooruit en wacht bij de kar. Ik gluur in de kar of ik de boekjes zie liggen. Zouden ze dat zijn? Die daar liggen? Het lijkt wel zo. Maar helemaal zeker weet ik het niet. Als de oliekannen zijn gevuld en betaald loopt moeder al weer terug naar huis.

De olieboer lacht en zegt: “jij wacht zeker op het boekje van Peter Olie?”

Ik knik.

Zijn arm gaat door het raampje naar de boekjes. “Kijk eens, hier heb ik het boekje. Dit bedoel je zeker!”

Ik kijk naar het boekje. “Ja, het boekje van Peter Olie” zeg ik. “Dank u wel!” Ik lach blij naar de olieboer. “Tot de volgende week. Dan heb ik weer een nieuw boekje bij me,” zegt hij.

Ik ren achter moeder aan. De oliekannen zijn zwaar. Ze komt maar langzaam vooruit. Ik ga naast haar lopen. En kijk gelijk nog even in het boekje. “Kijk,” zeg ik tegen Clazien als ik binnenkom: “dit is nou het boekje van Peter Olie”.

“O wat leuk” zegt Clazien. “En het staat ook nog op rijm.” Ze bekijkt het boekje aan alle kanten. Ik glunder. Lezen is het liefste wat ik doe.

Ik installeer mij op het kleine bankje in de huiskamer. Dit vind ik het leukste en mooiste plekje van het huis, als het zomer is. Het bankje staat onder het raam. Uit het raam zie ik de wei met koeien. Het land, de tuinderij, die vol met groenten staat. Dat moet allemaal nog worden geoogst en naar de veiling naast ons gebracht. Ik kruip lekker in het hoekje van de bank. Er wordt druk heen en weer gelopen maar daar merk ik al niets meer van: ik lees!

Moeder loopt met de oliekannen naar de schuur. De schuur is aangebouwd aan het huis. In de schuur staat het grootste petroleumstel dat wij hebben: een vierpitter! Die moet wel zo groot zijn want op dit oliestel worden altijd grote pannen en ketels gezet. In de nacht van zondag op maandag zet moeder altijd een grote wasketel met de kookwas op het stel. De was kan dan de hele nacht schoon trekken. Maar in de zomer wordt het olietoestel ook veel gebruikt voor de weck. De weckflessen gaan dan in een ketel met heet water op het oliestel.

Groenten, fruit, tomaten en appelmoes worden geweekt. Allemaal klaargemaakt voor de winter. In de kelder staat aan het eind van de zomer alles in mooie rijen op de planken. Ik vind het altijd leuk om te kijken naar al die kleuren.

De Keulse potten met andijvie, zuurkool en snijbonen. In de Keulse potten worden groenten in het zout bewaard. Moeder legt iedere keer een laagje andijvie in de pot. Daarover strooit ze een laagje zout. Om en om, tot de potten vol zijn. Daarna legt moeder er nog een schone theedoek overheen en dan nog een zware steen er bovenop. Af en toe gaan de potten open en giet moeder het water uit de pot. Ook al worden de groenten vaak gewassen, het blijft zout.

Moeder komt terug uit de schuur en loopt naar de keuken. “Zo zit je te lezen,” zegt ze. Ze loopt al weer door naar de keuken. Daar staat een veel kleiner oliestelletje. Daar wordt het eten op warm gehouden, en de melk. Moeder vult het oliestelletje en kijkt naar de katoenen pit. Ze draait de pit iets hoger. Een klein beetje maar want anders gaat het pitje walmen en wordt alles zwart van het roet.

Ik lees maar door over Peter Olie. Het is een versje.

Als ik het uit heb lees ik het nog een keer:

Peter Olie is een rakker.

Bij de hand en altijd wakker.

Aan zijn vriendjes op de kaden.

Toont hij graag zijn heldendaden.

De laatste regels luiden:

En mijn beste vriend voortaan op straat.

Is de olieman van de automaat.

Ik vind het een leuk versje en een prachtig boekje. Morgen neem ik het mee naar school, kan ik het laten zien. Fijn dat de olieboer het bij zich had. Ik hoefde er niet eens naar te vragen.

De volgende morgen moet ik rennen naar school. Het is al laat. Als ik bij het winkeltje van Van Nielen ben, blijf ik staan. Mijn nieuwe boekje. Het ligt nog thuis, helemaal vergeten! En het is al zo laat. Zou ik? Ja, ik ga het toch nog even halen. Dan nog maar harder rennen. Ik stuif binnen. Waar heb ik het gelaten? Natuurlijk het ligt bij mijn bed.

Moeder komt aangelopen: wat kom jij nou doen? Ze kijkt heel verbaasd. “Mijn boekje, ik ben mijn boekje vergeten!” Ik roetsj de trap al weer af met het boekje. “Daag” roep ik naar moeder.

“Voorzichtig zijn” roept ze mij na. De hele weg naar school blijf ik rennen. Als ik daar aankom, gaat de schoolbel. Jammer! Ik fladder met het boekje in mijn hand naar mijn vriendinnetje. Gelukkig, nog net op tijd binnen. Want te laat op school komen is geen pretje. De juffrouw wordt dan heel boos.

Als we zitten fluistert Janneke: “Heb je het boekje ook?”

“Ja, gisteren gekregen van de olieboer”.

“Houden jullie eens op met praten!” De juffrouw kijkt ons boos aan. Er zit niets anders op dan stil te zijn. De juffrouw ziet alles! Straks in het speekwartier kletsen we wel verder! We leggen de boekjes weg in onze kastjes tot straks. En achter de klep van het kastje giebelen we nog even naar elkaar.

Historische Vereniging Barendrecht

D'Ouwe School, Dorpsstraat 150-150a, 2992 BE Barendrecht

IBAN NL98 INGB 0002 5309 26

☎ 0180-618142 – info@historischbarendrecht.nl – www.historischbarendrecht.nl

Algemene informatie: mw. J.W.M. Verboom

Openingstijden

Archieven Oud Barendrecht elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur;
elke dinsdag van 11.00 tot 15.00 uur op afspraak, mw. De Bruijn
Genealogie elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 13.00 uur
Afgifte goederen elke dinsdag van 11.00 tot 15.00 uur

Bestuur

Voorzitter mw. J.P. Schaap
Secretaris mw. J.W.M. Verboom-van Geenen
Penningmeester J.E.J. Blinde jr
Leden mw. M.H. de Bruijn-Veenman
W. van Helden
J. Kooy
D. Mooyaart

Ledenadministratie

mw. N. Verschoor

Contactpersonen werkgroepen

Archieven Oud Barendrecht en Genealogie

mw. M.H. de Bruijn-Veenman
mw. J.P. Schaap

Barendrecht van vroeger op ansicht, foto en film

Algemeen A.G. van de Garde
Digitaal fototeam J. Verschoor

Bibliotheek en Archief

C.W. Vermeer

Bodemonderzoek

Algemeen T.C. Blinde

Beheer vondsten en documentatie

vóór 1995: mw. C.G. Ratsma-Stouten
na 1995: L. Louwerse
tegels: mw. L.M.M. Hagendijk

Documentatie ontwikkeling Barendrecht

T.D. van Wijk

Monumentenzorg

J. Kooy

Nieuws- en Advertentieweekblad De Schakel

mw. N. den Otter

Tentoonstellingen

mw. J.W.M. Verboom-van Geenen

Restauratie en onderhoud/voorwerpen

W.M. Groenenboom

Website-beheer

P. Dreef

Gouwe 3c
2991 CJ
Barendrecht
0180 623600

DE FIETSENMAKERIJ AGN

Autoservice
Groenenboom

APK keuring

Periodiek onderhoud

Bandenservice

Volledige aircoservice

Schadeherstel

Zomer- / Wintercheck

Accessoire inbouw

Reparatiewerkzaamheden

**"Vakmanschap en
persoonlijke service"**

**als basis van
veel veilige kilometers"**

0180-654794

www.autoservice-groenenboom.nl

Voordijk 267 | 2992 AL Barendrecht | Tel.: 0180-654794 | E-mail: info@autoservice-groenenboom.nl

**Rijsdijk, Strijen (078) 674 18 01
674 45 15**

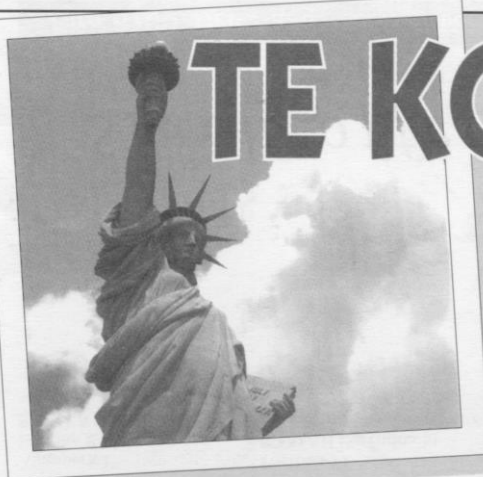
Voor uw vrachttje
zand, grind, grond of
mijnsplit en andere
verhardingen

HOUTHANDEL

Fa. GEBR. MULDER

VUREN-GRENENHOUT-DEUREN-PLATEN

Ziedewij 3
2991 LA Barendrecht
Tel. 0180 613173
Fax 0180 611342

TE KOOP

Als makelaar en taxateur weet Frits Markus 'Markant' wat er in de onroerend goed wereld te koop is. Natuurlijk niet het Vrijheidsbeeld. Maar de makelaarskennis is bij 'Markant' wel in huis om alle andere projecten aan te kunnen. Wilt u een huis verkopen of zoekt u een ander huis, wenst u een zorgvuldige taxatie of een objectief hypotheekadvies kom dan gerust eens langs. Graag bespreken wij met u de mogelijkheden en voordelen die 'Markant' u kan bieden.

Markant
FRITS MARKUS MAKELAAR & TAXATEUR O.G.

U vindt 'Markant' aan de Middenbaan 94. 'Markant' is geopend van maandag tot en met zaterdag!

Middenbaan 94 - 2991 CT Barendrecht. Tel.: 0180 - 620 099 Fax: 0180 - 611 585

TAXI BAKKER
gastheren op de weg

Barendrecht (0180) 613 047

Ridderkerk (0180) 468 222

www.dajong.computervrienden.nl

Dajong Computervrienden
Boerhaavelaan 7, 2992 KB Barendrecht
telefoon: 0180-625130
e-mail: dajong@helpt.nl
www.dajong.computervrienden.nl

5 jaar Stichting Dajong 2006 - 2011

SBV
Forensics

SBV Forensics B.V.
Singel 211
3311 KR Dordrecht
Tel. 078-632 08 60

Postbus 15
3300 AA Dordrecht
Fax 078-614 12 72

De puzzel compleet. Elk stukje op zijn plaats

SBV Forensics is een deskundige, multidisciplinaire en bovenal onafhankelijke private dienstverlener op de terreinen van het voorkomen, onderzoeken en/of herstellen van onregelmatige, onrechtmatige en/of strafbare gedragingen in een voornamelijk financieel-administratieve context.

Voor onder meer fraudeonderzoek, procesondersteuning, faillissementsonderzoek en schadeberekeningen kunt u bij ons terecht. Bezoek onze website voor een uitgebreid overzicht van onze diensten, artikelen en nieuwsberichten.

www.sbv-forensics.com

0900-fraudevrij

info@sbv-forensics.com

Witter Elektrotechniek

Koolmees 29
2986 VB Ridderkerk

Telefoon: 0180 - 423382
Mobiel: 06 - 22395062

Aannemingsbedrijf

J. BEVELANDER

- aanbouw
- verbouw
- nieuwbouw
- onderhoud

Bijldorp-zuid 3 - 2992 LD Barendrecht - Tel (0180) 61 98 32
bevelander@solcon.nl - www.jbevelander.nl

In het centrum van Barendrecht
moet u zijn voor:

- * Centrale verwarming
- * Vloerverwarming
- * Warmwatertoestellen
- * Gashaarden en gevelkachels
- * Oliegestookte Zibro Kamin kachels
- * Installatiematerialen
- * IJzerwaren en tuinartikelen
- * Machines en gereedschappen

annink&zn.

*Koop bij de zaak, waar u slaagt
Bij de vakman met 85 jaar ervaring*

2e Barendrechtseweg 184 - Telefoon 0180-61 28 66 - Telefax 0180-62 07 04

Keukens
van A tot Z

KEUKENSTUDIO
KONIJNENDIJK
BARENDRECHT

www.konijnendijk.nl

Dorpsstraat 174 - 2992 AB Barendrecht
Bij de watertoren - Tel. 0180-611100
maandag gesloten - vrijdag koopavond

